Avdet. 26.12.2019

Köndelen

Sevimli tatalarımdan Leyla Ömerge bağışlayım

– Sen meni begenmeysiñmi yoqsa?

Eldar bu sualni eşitkeninen şaşmalap qaldı. Subet esnasında lafnıñ, aylâna-aylâna, kene şu ince ve çalımsız mevzuğa kelecegini tahmin ete edi, lâkin böyle tik, ters ve keskin sürette olacağını asıl da beklemey edi. Leviza, elbette, mülâyım ve letafetli qız. Oña baqqanda ilki olaraq nazarğa ilişken – onıñ iri, aydın, parlaq közleri. Büyükçe ve tolğun dudaqlarında da nasıldır bir cazibelik sezile. Beyaz tenli yüzündeki bu hoş manzaranı tekmillegen burun kemiginiñ şırın ve meşur şekili ise qıznıñ qanında kesen-kes yalıboylü keçmişiniñ olğanını hiss etire.

– Qaydan aldıñ bu lafnı?! Sen mülâyımsıñ, naziksiñ…

Eldar aytacaq sözüni bitiralmadı, çünki Leviza onıñ közleri içine tebessüm ile baqaraq, qaşlarını köterdi ve "yoq" degen dayın, başını hafifçe sallap devam etti:

– Çirkin olğanımnı bilem. Yalan aytmağa hacet yoq. Çengemdeki berçten sebep maña hiç bir erkek ciddiy nazarnen baqmay. Çoqusı igreneler, bazıları qorqalar. Mısqıllap üstümden külgenler ve haqaret etkenler de az degil.

Eldar bu itirafnı eşitken soñ, qıznıñ göñlüni alıp onı teselli etecek oldı, çünki tüşüncesine köre o mutlaqa efkârlı olmalı edi, lâkin Levizanıñ tebessümli yüzü onı daa beter taaciplendirdi. O, añlatqan degil diñlegen birisi olaraq böyle ağır ve accı sözlerden ğayet müteessir olğan sırada, Leviza öz müşkülâtını nasıl ğamsız, kedersiz ve hayli rahatlıq ile hikâye etebilsin? Leviza Eldarnıñ sımasındaki bu sualniñ ifadesini sezip, birden, can-yürekten şaqıldap külmege başladı.

– Eldar! Fal taşları kibi açılğan közleriñni ve türlengen çırayıñnı bir körseñ! Tap o qadar şaşma, canım. Sen meni deli dep zann etedirsiñ, ya? – dedi külerek Leviza. – Sarğoş da degilim artıq. Elbet, başım eki qade şaraptan tekaran aylândı, amma o da çoqtan uçıp ketti. Böyle şeylerge çoqtan alıştım, pek qulaq asmayım endi.

Bir müddet yaşlar biri birine baqıp ses çıqarmadan oturdılar ve yaqındaki deñizniñ şuvultısını diñlediler. Aysız geceniñ qaranlığı öz qadifeli yımşaqlığı ile ortalıqnı sarmalap aldı, yıldızlar ise geceniñ qalın yurğanına işlenilgen yıltıravuq inciler kibi parlaq, lâkin suvuq yarığınen bu resimlik manzarağa ayrı ahenk qoşa edi. Gençler sahildeki qavehaneniñ açıq sofasında, üstü pamuqlı qalın minderlernen töşelgen tapçanda buluna ediler. Yaz mevsimi yekünlenmekte, ekseriyet turistler endi evlerine qaytqan, bu sebepten qavehaneler soñki künlerde erte, saat on ekiden evel qapatılmaqta. İşte şimdi de etraf çım-çıt, yalıñız tek-tük qomşu kafelerniñ yol lampaları yana. Eldar, milli örneklernen bezetilgen qırmızı duvar yastıqlarına kerilerek yaslanıp ve ayaqlarını uzatıp ğayet keñ ve raat sürette oturğan, Leviza ise qarşıdan onıñ kökregine dayanıp ve ayaqlarını toplap yanaşasında yerleşken edi. Qıznıñ sımasındaki tebessüm çoqtan irip ketti, baqışı ciddiyleşti, Eldarnıñ susqunlığını körip ne içündir canını açıp, içini tökmege istedi:

– Men kiçik bala edim, beş-altı yaşlarımda olsa kerek. O vaqıt daa Özbekistanda yaşay edik. Tizemlerden qaytar eken babam eski "jiguli"sini ayday, biz ise: men, oğlan qardaşım ve anam artta oturıp yuqlay edik. Yarı gece maallinde qazağa oğradıq. Babam şu yerde elâk oldı. Men közlerimni üç künden soñ hastahanede, reanimatsiyada açtım. Qaza esnasında qırılğan kemikler ve ezilgen müçelernen beraber pıçqığa oşağan keskin tişli bir demir parçası qopıp, yüzüme saplanğan eken. Sol yanağımnıñ kenarından kirip, çengenmniñ astından keçken ve etlerni parçalap teren yara açqan. Ekimler dediler ki, eger yarım qarış aşağıdan sançqan olsa edi, şahdamarımnı keser edi… Yaranı tiktiler, lâkin onıñ yerinde qalınca ve uzunca aqçıl berç qaldı. Anam ve qardaşım da ağır yaralandılar, amma üç-dört aydan soñ özümizge keldik nasıl olsa. Sağlıq cihetten. Ruhiy taraftan, elbette, alımız pek müşkül edi…

Eldar diñlerken aman-aman nefes almay, lâkin Leviza aksine, körünüşte ğayet tınç ve sakin edi. O, hayatınıñ, belki, eñ dehşetli ikâyesini yabancı insanğa böyle tavsilât ile ilki kere añlatqan olsa kerek. Şimdi ise, lafı bitken soñ, daa evel ruhında ve yüreginde gizli qalğan ve açıqtan hiss etilmegen zıqıdan sañki boşalğan kibi oldı, onıñ yerine qaydandır bir yalıñızlıq suvuğı keldi. Üşüp, inceden qaltıramağa başlağan Leviza Eldarğa yaqınlaşıp sıyıqtı ve başını onıñ kökregine yavaşça qoyıp yattı. Deliqanlı,

qolunıñ tübünde qatlanıp turğan qalın ve keñ örtüni açtı ve Levizanı quçaqlap, em onıñ, em de özüniñ üstüni yaptı.

– Asılında yarañ, aytqanıñ qadar büyük, ya da qorqunçlı degil. Kerçek aytsam, çengeniñ tübünde olğanı içün asıl da körmey qaldım başta. Eger de diqqat ile baqılsa, elbette, körünecek. Amma… Sen kereginden ziyade emiyet beresiñ. – dedi Eldar.

– Saña demin söyledim. Seniñ teselli berici sözleriñe ihtiyacım yoq. Men endi çoqtan berli altı, ya on sekiz yaşındaki qızçıq degilim.

Leviza qabaca cevap bergenini eslep, evel elinen Eldarnıñ kökregini sıypadı, soñra başını köterip tekrar onıñ közlerine baqtı ve qabaatlı seda ile:

– Bağışla, canım. Seni ıncıtmaq istemedim. Bugün seni dayımnıñ doğğan künü aqşamında körgende, güzel çehreñ ve yaraşıqlı sıfatıñ birden közüme çalındı. Eger bir erkekni begensem, pek çekinmeyim, baram, tanışa berem. Tabiatım öyle. Boynumdaki yara ve berç meni pek rahatsız etmey. Alıştım endi. Adam qorqaq, ya pısırıq olsa birden añlaşıla. Böyle soylarına nafile vaqıt sarf etmeyim. Lâkin sen… Hiç kimsege beñzemeysiñ. Yañılmadım. Genç olğanıña baqmadan sen ğayet aqıllı, sezekli ve pişkin insansıñ.

Eldar bu vaqıtqa qadar hiç bir qızdan kendisini maqtağan böyle göñül alıcı, tatlı ve hoş söz eşitmegen edi. Özü de, dörtünci kurs talebesi olsa bile aqranlarından eppeyi farqlı olğanını tüşüne, ister fen bilgileri, ister umumen dünyabaqışı cehetinden kendini bir çoq dostlarından daa üstün köre edi. Elbette, bu mulâhazalar ile daa hiç bir kimsenen paylaşmağan, çünki çirkin ve havflı olacağını da pek yahşı idraq ete edi. Leviza tarafından onıñ zekiy ve ziyrek olğanı haqqında iltifatları, ister-istemez Eldarnı kibirlendirdi. O, nefsini ohşağan tatlı hayallar deryasında yaldağan şu arada Leviza tekrar başını köterdi ve yüzüne baqıp:

– Amma, kene de, sen meni begenmeysiñ. – dedi.

Eldar qaşlarını çattı ve cesürlenip, nihayet, tilniñ ucında aylâna turğan cevapnı berdi:

– Sandıraqlama. Hoşuma ketmegen olsañ, herkesden qaçıp seniñle tap mında kelmez edim. Anamlar, enіştemler şimdi, kim bilir, belki bizni qıdıradırlar.

Leviza qalqtı, doğruldı ve örtüni tekmil özüne taba çekip içine sarılaraq kene Eldarnıñ qarşısında oturdı.

– Qasevet etme, evden çıqarken yengeme soyledim, Eldarnen kezmege ketemiz, dep. Meni kimse araştırıp soramaz, sen de kiçik bala degilsiñ. Ne, ömüriñde dostlarıñnen, ya da bir qıznen tışarığa çıqmadıñ, diskoteka ya klubqa asıl barmadıñmı yoqsa?

Qıznıñ atikligi, kerginligi ve keskin tili Eldarnı açuvlandırdı. Hafaqanı qaynağan deliqanlı özüni aqlamağa ve qıznıñ nazarında öz itibarını qurtarmağa baqtı.

– Ne munasebet?! Sen meni anasınıñ qozusı dep belleysiñmi?!…

Eldarnıñ sözü tekrar yarıda kesildi, çünki Leviza bir daa tebessüm ile baqaraq bu sefer egildi ve onı nazikçe dudaqlarından öptü. Bir parça böyle turıp bekledi lâkin Eldarnıñ dudaqları qıbırdamadı – bu öpüşni cevapsız qaldırdı. Leviza artqa çekildi ve sañki hiç bir şey olmağan kibi muhabbet tolu nazar ile deliqanlınıñ yüzüne baqtı. Bir ara olar kene geceniñ sessizligine ğarq olıp, evel ezelden berli Qaradeñizniñ tınıq dalğaları añlatqan tılsımlı ve sihirli masalğa qulaq berdiler.

– Ne oldı ya? Alâ daa açuvlısıñmı, canım?
– Yoq, degilim. Açuvım teze keçe.
– Ya ne içün demin öpkende cevap bermediñ? Men kibi ucubeden igrenesiñmi? Dedim ya, meni begenmediñ. Doğrumı?

Eldarnıñ qaşları kene tüyümlendi, lâkin Levizanıñ sımasındaki tebessümli ayneci ifade ve oynaq qonuşma tarzı hiç deñişmedi.

– Aynı lafnı qaç kere tekrarladıñ, aqız?
– Sen bala kibi saf ekensiñ. Sennen bütün aqşam oynadıq, eglendik, laqırdı ettik. Seni tap mında, dayımnıñ qavehanesine qaçırdım, sen ise meseleniñ asılında ne olğanını daa añlamadıñ.
– O qadar ahmaq degilim, Leviza.
– Ahmaqsıñ dep aytmadım, saf dedim. Amma sen kerçekten de sadedilsiñ.

Leviza Eldarğa qonuşma fursatını bermeden üstündeki örtüni açtı ve onı minder üstüne salıp:

– Qızındım. Meni örtkeniñ içün sağ ol, azizim. – dedi ve bu sefer yanağından öptü.

– Leviza, seni kerçekten begendim. Sennen ğayet hoş vaqıt keçirem. Dostlarımnıñ arasında böyle meraqlı subetdeş yoq. Sende, nasıl desem, teren bir hayat tecribesi bar.

– Şimdi de sen meni utandırasıñ. Baq, yanaqlarım qızarmağa başladı. – dedi Leviza ve Eldarnıñ keñ, büyük ellerini narin avuçları ile sıqtı.

Soñra büyük, tögerek qara közlerinen Eldarnıñ közlerine uzunca baqtı ve, terenden köküs keçirip, nihayet:
– Sen meni isteysiñmi? – dep soradı.
Eldar bu mevzudan ve hususan bu sualden qaçınmağa istedi, lâkin tekaran tüşünip aldı ve qısqaca:
– İsteyim. – diye cevap berdi.

Leviza oğlannıñ qulağına taba egildi, öyle ki, eki gençniñ qıp-qırmızı qızğın yanaqları biri birine toqundı. Eldar öz boyunı ve qulağında qıznıñ nemli dudaqlarını ve sıcaq nefesini hiss etti:

– Ya ne bekleysiñ? Men ıntıldım, lâkin sen lâqayd qaldıñ.
– Beklemeym. İstemek – mutlaqa yapmaq kerek degen manağa kelmey.
– Şimdi aqıllı-aqıllı laf etmekniñ vaqıtımı, dülber oğlan?

Eldar qıznıñ zarif boynundan ve yipek saçlarından kelip baş aylândırğan qadın teniniñ nefis qoqusını ve tatlı parfümniñ ince nesimini tolu-tolu teneffüs eterek:

– Toqta, Leviza. Qayda aşıqasıñ? – diye sual berdi.

Leviza birden keri çekildi ve ökünç ile:

– Ne ola ya saña? Añlap olamayım! – dedi.
– Añlaşılmaycaq şey yoq.

Leviza indemedi, tek qollarını köksünde bağlap ve bir qaşını köterip Eldarnıñ cevabını bekledi. Lâkin gençniñ tilinden bir söz tüşmedi.

– Toqtaçı şimdi! Ayt baqayım, seniñ qız arqadaşıñ oldımı hiç?

Eldar artıq bayağı tarsıqmağa başladı, lâkin qaçış imkânı yoq edi, soñunda nafile ayaq tiremek ve inatlanmaqtan vazgeçti:

– E. Bar edi bir qız.
– Soñ?
– Qomşu köyden. Mektepteki oquvnıñ soñki yılında aqşamları dostlarımnen anda diskotekağa bara edik.
– Qız rus mı, tatar mı edi?
– Qırımtatar. Elvina.
– Arañızdaki munasebet ne qadar ciddiy edi?
– E, ştek.
– Nasıl yani?
–Aqız, özümni sañki militsiyada sorğuda hiss etem. Yapmasa şunı! Qıynama meni!
– Böyle mevzular ve hikâyeler maña pek meraqlı kele. Seni begengenim içün, canım, haqqıñda er şeyni ögrenmege isteyim. Tañğa qadar daa çoq vaqıtımız bar.

Eldar, öz hatirelerni nizamğa ketirgen dayın biraz tüşündi, soñ, Levizanıñ baqışında oynağan meraq qıvılcımlarnı sezip, devam etti:

– Dört ay qadar körüştik. Aqşamları eviniñ azbarı ögünde, araba qapusınıñ aldındaki tahta skemlede oturıp uzun-uzun laqırdı eter edik. Elvina o vaqıt onuncı sınıf talebesi edi. Öpüşmek ile quçaqlaşmaq ve el tutuşmaqtan ğayrı aramızda hiç bir şey olmadı. Yazda imtiandan keçip, çetelde universitetni qazandım, soñ, elbette, ayrılmağa da vaqıt keldi. Vaziyetimni eppeyi añlatmağa tırıştım, amma o kene de pek ağladı.
– Sen onı seve ediñmi?
– Qız pek hoş edi, amma oña qarşı sevgim yoq edi… Yoq.
– Qıznıñ yüregini param-parça ettiñ, aysa.
– Belki de. Ondan soñ o qıznı körmedim, haqqında hiç bir haber almadım. Amma bugüngece peşmanım. Qıznıñ duyğularına qarşı böyle ğaddarca, merhametsizce muamele etkenime alâ yazıqsınam.
– Unut, tatlım. O qız da seni çoqtan unutqan, endi aqayğa da çıqqandır. Sen maña bunı ayt: o zamandan bu vaqıtqa qadar hayatıñda başqa qadın ile yaqınlıq oldı mı?

– Ne sorap turasıñ şunı, ya? – dedi bıqqınlıq ile Eldar.

Leviza birden şaqıldap küldi, soñra başını yan tarafqa egip:
– Bu işniñ tadını kerçekten bilmey ekensiñ, boydaq! Bilgen olsañ, biraz evel öyle qolay red etmez ediñ. – dep oğlanğa yaqınlaştı.

– Sen çoq bilesiñ, sanki!
– Ah, canım. Seniñkinden kesen-kes ziyadedir!

Levizanıñ elleri yañıdan, duvar yastığında kerilip yatqan Eldarnıñ kökregine tayandı. Atik qız artıq ucumğa keçmege niyetlenip, kölmekniñ sadeflerini yavaştan açmağa qoyuldı. Lâkin Eldar apansızdan Levizanı bileklerinden tuttı ve ince qollarını nezaket ile itedi:

–Men bunıñ böyle olmasını istemeyim.

Bu sefer şaşqınlıqtan Levizanıñ közleri açıldı:

– Nasıl yani?
– Bu şekilye, bu yerde… Mence yañlıştır. Öyle olmamalı.

Levizanıñ çırayı deñişti, ne aytacağını bilmegen, cevap bermek içün laf tapalmağan kibi turdı. Öyle de qatıp qaldı Eldarğa baqıp. Birazdan yüzü hışım ve nefretten qıyıştı, sesini yükseltip, sertçe sual berdi:

– Seni meni ne zan etesiñ?!
– Ne oldı ya?
– Sen meni oruspı zan etesiñ mi?!

Eldar, qıznıñ birden deñişken alına ve keskin lafına eppeyi taaciplenip yatqan yerinden qalqaraq oturdı ve tek:

– Ne deysiñ sen?! – dep ayta bildi.

Qız daa beter alevlenip, Eldarnıñ yüzü ögünde işaret parmağını sallayaraq, yüksek davuş ve ciddiy qızğınlıqnen devam etti:

– Sen meni oruspı dep belleysiñ, ya?!
– Yoq, elbette! Bu da qaydan çıqtı?
– Meni qancıq dep sayasıñ, ya?!
– Toqta! Öyle laf aytımmı?
– Demek, men hasta, saqat qancıqım, öylemi?!
– Aqız, toqtatsa şunı! Ne cınnısı tuttı seni?
–Hayasız, namussız, yüzsüz aqay müptelâsı, öylemi?!
– Leviza!!!
– Sus!!! Sesiñ çıqmasın! Ögüme tüşken her bir erkekniñ ayağına atılam, dep tüşünseñ, pek yañılasıñ! Men özüm kimnen istesem, ne vaqıt istesem, nasıl istesem öyle yatam! Men özüm qarar berem! Añladıñ mı?! Özüm! Añladıñmı, anasınıñ qozusı?! Maña tek seniñ haqaretleriñ yetmey edi! Adımnı da saqın ağzıña alma!

Eldar çoq tüşünmeden, qolunıñ altındaki yorğannı tezce alıp çabik hareket ile Levizanı sardı, ve qıznı taqatlı kuçağında sıqtı. Öyle ki, Leviza, örümçek ağına yaqalanğan köbelekke beñzep, elini-ayağını qıbırdatalmay qaldı. Ğayet küçlü gençniñ qollarında esir tüşkenini añlağan olsa da, bir-eki çırpındı, oyana-buyana aylânıp özüni serbest salmağa baqtı, lâkin nafile.

– Yiber meni, maraz! Tiyme maña! Toqunma, alçaq herif!

Zayıf qadın üzerindeki üstünligini hiss etken Eldar tınç, ama emin ses ile elindeki alev topunı söndürmege qoyuldı:

– Ne köçtiñ sen? Miyiñde ne qaynap taştı ya? Sen aytqan çirkin şeyler aqılımnıñ ucından bile keçmedi. Sakin ol. Sakin ol. Oldı. Yeter endi.

Leviza, sögüne-sögüne, daa bir-eki kere çırpındı, soñra sustı, tek talğın ve ağır nefesi eşitile edi. O, asılında Eldarğa degil, bütünley kendisine açuvlañgan edi. Özü de, ne sebepten böyle aniden patlağanını tam olaraq bilmey. Her halda, dülber, aqıllı ve yaraşıqlı deliqanlınıñ qarşısında özüni ne içündir sınıq, yerge yıqılğan ve alçaq tüşken bozuq bir qadın olaraq hiss etti. Ve öz qabaatını, ökünçini oğlannıñ üstüne püskürdi. Bularnı tüşünir eken, Eldarnıñ sañki uzaqtan yanğırağan tınç ve tegiz sedasını eşitti:

– Özbekistandan kelip yerleşkenimiz yıllarda pek fuqare yaşay edik. Zahvatta öz evimizni beş yılda qurıp çıqqancek, yedi can qoranta olıp üç közlü vremânkada yaşadıq. Babam, çaresizlikten mi, küçsüzlükten mi, qara qasevetten mi, bilmeyim, amma eki künde bir, evge sarğoş qayta edi. – dep añlata başladı Eldar. – Ayınıq olğan vaqıtta her daim ciddiy ve sessiz, lâkin içken soñ deli, amansız, acımasız, eñ vahşiy canavardan daa beter ola edi. Anama qaşana, qavğa etmek içün fursat qollay edi. Meni ve egiz qız qardaşlarımnı ise quçaqlap, öpüp, zar-zor aylanğan tilinen bizni ne qadar sevgenini añlatmağa tırışa edi. Diger taraftan, anamnı olmaycaq küfürlernen haqaretley, soñra açuvlanıp ura, tepeley edi. Biznen beraber yaşağan qartlar, hatta evimizge kelgen yaqın soylar bile buña mani olmaqtan aciz ediler. Qardaşlarım qorqudan töşeklerindeki yorğan içine bürünip saqlana ediler. Men ise, ökür-ökür ağlamasınlar dep, mına şimdi saña yapqanım kibi, olarnı bar küçümnen quçaqlay, teselli ete edim. Anam da onı ne içün her seferinde afu etkenini, bizni alıp evden ketmegenini, ayrılmağanını alâ daa añlap olamayım. Babamnen bu mevzuda laqırdı etmegen insan qalmadı, bir türlü qandıramadılar. Hatta bir seferinde tedavi içün özü teşebbüs kösterdi, lâkin çoqqa barmayıp, tekrar eski adetlerine qayttı. Künlerniñ birinde anamnı tepeler eken, men onı qorçalamaq içün aralarına kirdim, maña da bir-eki şamar yapıştırdı. Soñradan şunı ögrendim ki, anam o vaqıt ağırayaqlı olıp, qarınındaki balanı tüşürgen edi…

Leviza bunı eşitkeç, yüreginden sançqı ile çıqqan qara qahar bulutı bağrını qaplap aldı. Alğan nefesi boğazında taqılıp qaldı, közleri yaş toldı, ve, nihayet, titregen dudaqlarına kelip tayanğan soñsuz ğam ve kederniñ basqısına çıdalmadı, hıçqırıp ağlap yiberdi. Eldar, başını omuzına qoyğan ve ağlamaqtan sarsılğan qıznıñ saçlarını toqtamayıp ohşarken, sözlerine devam etti:

– Babam peşman etti, lâkin deñişmedi. Ahır soñu onı hapishanege qapadılar. Men ise onıñle bugüngece laqırdı etmeyim, baba olaraq da tanımayım, qabul etmeyim. Oña oşap ketecegim, dep pek qorqam. Men öyle adaletsiz, insafsız, bahtsız, fuqarelik ve azap tolu masqara hayat istemeyim. Ne özüm, ne de olacaq qorantam içün…

Eldarnı omuzları ve tirsekleri ile qattılıqnen itegen Leviza, quçağındaki esaretten qurtulğan soñ, aşıqmayıp biraz artqa çekildi ve teren bir nefes keçirip tapçannıñ tahta qorqulığına tayandı. O nazarını deñizge taba tikti, Eldar ise bağdaş qurıp oturaraq ve belini bükerek, başını aşağı egdi. Birbiriniñ baqışlarından qaçına ediler. Birazdan Leviza tınçlandı, ağlaması kesildi ve o, üküm sürgen sessizlikni bozıp, canını kemirgen derdini geceniñ qaranlığına tökmege başladı:

– Men de öyle qaviy qorantanı, samimiy ve qarşılıqlı muhabbet tolu yaşayışnı arzu ete edim. Ter-temiz qızlıq hayalları işte. On sekizge kelgende, menden doquz yaş daa büyük, Sergey adlı bir rus oğlannı sevdim. Deli kibi meftun oldım. Sarışın, yüksek boylu, küçlü ve özünden ğayet emin körüne edi. O devirde özümni pek yalıñız hiss ete edim. Mektepteki ve bizim mahalledeki aqranlardan daima haqaret ve horluq körgenim içündir, her halda. O ise nazik, merhametli, añlayışlı ve diqqatlı körüne, maña baht nurı ile aydınlanğan közlerinen baqa edi. Onıñ yanında bulunır eken, yüregimdeki soñsuz saadetten sebep köklerdeki bulutlarnıñ üstünden uçar edim. Hiç kimseniñ lafına qulaq asmayıp, tehnikumdaki tasilimni taşladım ve bu rusnen onıñ evine qaçtım. Çünki babam elâk olğan soñ maña anam bile sözüni keçirip olamay edi. Yaramaz, tabiatsız ve arsız dey ediler. Amma men her daim, fikirime köre doğru dep sayğanım kibi iş yaptım. Bundan sebep tatlı yalanlarına işanıp, yüregimni, ruhumnı, özümni tekmil oña teslim etken edim. Anda bir-eki ay yaşağan soñ, tezden yükke qaldım. Sergey bunı ögrengen soñ, "balanı aldır, yoqsa seni quvarım ve meni bir daa körmezsiñ" dedi. Men de ahmaq, çirkinligime baqmadan meni seve dep, kör ve yalancı qara sevdağa tutuldım, balanı aldırdım…

Bu sözlerni aytqan soñ Leviza sustı. Taş çatlatacaq sertlikte olğan qayıtsız çırayından suvuq ve duyğusız dehşet esti.

– Çoq vaqıt keçmey, nasıl olsa, meni ep bir quvdı. Meger "tatar qıznıñ tadına baqmaq" istemiş eken. Közyaşlarıma, yalvarış ve yaqarışlarıma pervasız qaldı. Ağladım, qıçırdım, yayğara qopardım, ayaqlarınıñ aldında, yerlerde süründim – faydasız. Demek, "tadını" alğan soñ bezdi, ahır-soñu meni tepme-toqat ile aydadı. Bileklerimdeki damarlarnı ustranen kesip, özümni öldürmek istedim. Qurtardılar. Soñra ise, "qopqası ketti, yipi de batıp ketsin, ne hıyar olsa olsun" dedim, ve bu dünyanıñ zevqını ve keyfini sürmege niyetlendim. Tuzaqqa tüşken çaresiz av degil de, erkeklerni tırnaqnıñ ucınen oynatqan avcı olmağa qarar aldım. Her halda, men kibi günâhkârnıñ yeri cehennemniñ eñ tübindedir…

Munaqaşa ateşi söngen olsa da, eki gençniñ bağrılarında tütken keder ve hoşnutsızlıqnıñ qıp-qırmızı qorları daa sım-sıcaq edi. Deñizden taba üfürgen ılıq ruzgâr ve tuz qoqulı ava bile, eki yaş arasında peyda olğan zift kibi qap-qara ve qoyu mühitniñ basqısını dağıtıp olamadı. Bu aqşam olar, eñ havflı bastırıqlarnı ve ruh ürkütici hatıralarnı saqlağan zindan çuqurınıñ, körünişte qaviy, asılında ise cartı ve yengil olıp çıqqan qapağını araladılar. İhtiyardan tış, bu çuqurnıñ küflü, çirkefli ve qaranlıq terenliginden, eski yaralarnı tırnap qanatqan, zehir saçıp-savurğan ve can küydürgen acımasız ajderhanı azat ettiler. Daa yaqında zevqu-sefa sürgen iç dünyaları şimdi viran oldı, yanıq harabege döndü. Onıñ yerinde, artıq, sim-siya dumanlı nefret ve lânet yanğınından soñra qalğan keder ile hoşnutsızlıq tolu pişmanlıq ve teessüfniñ qızılca qorları tüte edi.

Nihayet, Leviza ayaqqa turdı, tapçandan tüşip, şuvuldağan deñizge taba alel-acele çaptı. Qız şu daqqada çılğınca ve delice bir şey yapmaq arzu ete edi. Yorğun bedenini ezgen, çerli yüregini sıqqan utanç ve ayıbını, ana kibi şefqatlı deñizniñ quçağında yatıştırmaq kerek edi. Kiyik qarıncalar dayın aqıl-fikirini talağan süyrü tikenli tüşüncelerden mutlaqa qurtulmaq kerek edi. Nazlı deñiz de, sanki, bunı sezgen kibi ve Levizanı çoqtan beklegen kibi, yımşaq, issi ve şifalı dalğalarnıñ fısıltılı sedasınen onı yanına çağıra, sabırsızlıqnen bekley edi. Adımları qumğa batsa da, yürüşniñ süratını kesmegen Leviza topallayıp keter eken, öz kiyimlerni birer-birer çıqarıp attı, öyle ki, üstünde tüb urbasınıñ tek aşağı qısmı qaldı.

Qavehane sofasınıñ damında yanğan yekâne fenerniñ zayıf sarıca yarığında körüngen manzara Eldarnıñ ruhunı heyecanlandırdı. Özüni Qaradeñizge salıp, onıñ hoş ve tuzlu suvına dalıp ketmezden evel körüngen qıznıñ qaraltısı, yay kibi nazik ve tılsımlı beden çizgileri deliqanlınıñ aqlını esir aldı. Biraz evel aytqan bütün sözlerinden vazgeçip, her şeyni hatırdan silip Levizanıñ yanına baracaq, afu

soraycaq, qani etecek oldı, lâkin iradesini toplap, nefisniñ quvet qazana başlağan rezil avesini küç ile bastırdı.

Deñizniñ qap-qara lâkin havfsız suvlarına bir qaç kere eminliknen dalğan Leviza, bir parça yaldağan soñ nihayet sahilge doğru yöneldi. Eldar yalınıñ kenarında turıp, bir elinde tapçandan alıp ketirgen örtüni, diger elinde ise demin qumda bıraqılğan Levizanıñ güzel qoqulı urbalarını tuta edi. Leviza deñizden çıqacaqta qollarınen bedenini örtmege ıntıldı ve uzaqtan sert davuşnen bağırdı:

– Aylânçı baqayım! Yum közleriñni! Baqma maña!

Sesindeki deñişmeni sezgen Eldar, örtüni tutqan qolunı qızğa taba uzatıp, turğan yerinde aşıqmadan aksi tarafqa çevirildi. “Yaylar patladı, teller qoptı – ne kemane, ne saz qaldı. Endiden soñ bu iş hiç evelkisi kibi olmaz”, dep tüşüngen Eldar, ümüt beslemeyip, örtüge bürüngen Levizanıñ artından, qamburlı sırtında uzun yıllarnıñ yüküni zornen taşığan hammal kibi ağır adımlarnen qavehaneniñ sofasına doğru ilerileddi. Leviza ise bir kere olsun, aylanıp oña baqmadı. Eldar endi yoq edi anda. O, artıq, altın küneş şavlelerniñ tesirinen tañda irip keteyatqan külrenkli tuman kibi oldı Leviza içün.

*** * ***

Bir daa olar on üç yıldan soñra tesadüfen nasıldır bir toyda körüştiler. Asılında, buña körüşüv demek pek doğru degil, çünki ekisiniñ arasında peyda olğan temas, yıldırım çaqqan kibi aniy, yekâne bir baqıştan ibaret edi. Bu tez nazarnıñ tesirinden Eldarnıñ yüregi sızladı ve ruhı alt-üst oldı.

Tarih deñiziniñ terenliginden çıqıp kelgen quvvetli hatıra dalğaları, furtunalı qış mevsimindeki kibi, şuurnıñ qaviy qayalarına bar küçünen ura ve quturğan buzlatıcı yelnen beraber olarnı param-parça etmege ıntıla edi. Gençliginiñ saf arzu-hayallarını ve niyetleri şimdi, accı zeher dayın yalıñızlıq ile tamğalanğan hayatnıñ tadını boza edi. Özünden boşanğan ömür arqadaşı, balası ve bahtsız evlilikniñ qısqa hikâyesi kene közü ögünde canlandı. İşinde, dostları arasında, aqrabaları içinde çıqa bergen ve hiç bitmegen pahıllıqlar, biñ bir türlü yalanlar, fitneler ve hıyanetlikler qarşısında onıñ insaf ve vicdanı eppeyi yıprandı, maneviy muqavemet qabileti aşlandı ve o, neticede, etraftaki çürük mühitniñ basqısına mağlüp tüşti.

Bu sebepten, Levizanı böyle yüzü açıq, çehresi parlaq ve nazarı saadetli halda körgende özüni eñ zelil, sefil ve alçaq insan olaraq hiss etti. Leviza qorantasınen beraber şu toyda çoq oturmadı, daa qaranlıq tüşmezden evel cıyılıp qaytmağa baqtılar. Eldar olarnıñ peşinden qapığa qadar çıqtı ve olar arabağa minip ketkence taqip etti. Sade urba kiygen qısqa saçlı ve gür saqallı mazallı qocası arabanıñ arqa qapularını açıp, başta eki kiçkenini oturttı, büyükçe oğlu ise özü ögge mindi. Üstü bol ve uzun qıyafetli, başı ise renkli yavluqnen baylı Leviza, quçağındaki bebegi ile arabağa herkestden soñ yerleşti. Avtomobil aşıqmadan hareket etip yol burulğan köşeniñ artından saqlanıp ketkende, Eldar qaltırağan parmaqlarınen bir sigaret yaqtı. Ögündeki bu levha daa uzun vaqıt hafızasında canlı tura edi.

Avdet. 08.11.2019

Çapraz

Qıymetli dostum Dilâra Abibullağa bağışlayım

– Müslim, biz… münasebetimizni toqtatmaq kerekmiz… Körüşmelerimizni, qonuşmalarımıznı, yazışmalarımıznı – hepisini tamamı ile kesmelimiz…

Şaşqınlıqtan sebep Müslimniñ qaşları köterildi, aytılğan sözlerni tolusınen idraq etalmağan olsa kerek ki, yüzünde sersem tebessüm peyda oldı:

– Nasıl yani? Ne demek isteysiñ?

Kerime, qarşısındaki kişiniñ közüne, artıq, baqıp olamağanı içün başını egdi ve nazarını ayaqqabısınıñ ucuna tikti:

– Bunı çoqtan berli aytmaq kerek edi, asılında. Lâkin cesaretim yetmey edi. Bu niyetni aqılğa qoyğanım endi bayağı oldı. İşte şimdi, ğaliba, vaqıtı keldi…

Qorqusına nihayet ğalip çıqqanını isbat etken kibi, Kerime tekrar başını köterdi ve nazarında oqulğan uçsuz-bucaqsız keder ile, nefes alıp, eñ ağır tüşüncesini seslendirdi:

– Vedalaşmaq kerekmiz, Müslim… Ebediyen…

Añlaşılğan, Kerime ğayet ciddiy ve qararlı edi. Bu sözlerniñ şaqa, yahut qadın nazı olmağanı bes-belli. Demin Müslimniñ yüreginde tizilgen renkli quvanç revzeni çatladı, toqmaq ile darbe alğan kibi patlap qırıldı, ve param-parça tökülip içindeki tübsüz qahar quyusınıñ terenliklerine uçıp ketti.

Halbuki, o bu künni yipnen çekti, olacaq körüşüvini dört köznen bekley edi. Sevgilisiniñ yüz-sımasını bayağı sağınıp, soñki künlerde hasretlikten özüne yer tapmay edi. Bu sabah ise, ilki aşq ile qanatlanıp sevingen on altı yaşındaki ösmür kibi bütün niyetleri, fikir-tüşüncelerinen özüni yaresiniñ yanında tasavvur ete edi. İşhanesinde tek acil meselelerge tezce baqıp, işçilerge kerekli talimatnı berdi ve qapıdan yuvurıp çıqtı. Kerime bu sefer, ne içündir, Gagarin parkında körüşmege rica etti. Müslim, illâ ki bir qavehanede buluşayıq, çay-qave içip, tatlı bir şeyler qapınayıq, dep israr etken olsa da, qadın qail olmadı.

Arabasını Pavlenko soqağınıñ başında qaldırıp, Salğır üzerindeki köprüden keçken ve Kerimeni, abideniñ artında saqlañgan tenha köşedeki skemlelerden birinde tapqan Müslim, başta bir elindeki lâleler destesini uzatıp berdi. Kerime külümsirep, çeçeklerni şükranlıq ile qabul etti ve tizleri üstüne yerleştirdi, lâkin çırayında aks olunğan qayğısını gizlep olamadı. Hal-hatır soraştılar. Müslim skemlege, Kerimeniñ yanına oturdı. Çoq şeyler aytmaq istedi, amma sevgilisiniñ hayır alâmetinden mahrum turuşı onı qasevetlendirdi. Neticede, eki yaqı bir türlü bağlanmağan manasız laqırdınıñ artından, vucudına zıpqın dayın saplanğan ve asıl da beklenmegen firqat haqqında sözlerni eşitip, Kerimege hayretnen baqa qaldı.

– Kerime, “vedalaşmaq” degenniñ manası nedir?
– Bu iş yahşılıqnen bitmez. Bir hayır yoq. Yolnıñ soñunda bizni uçurım bekley. Yaqınlarımızğa qarşı haqsızlıq ve hiyanetlik yapamız…

Kerimeniñ közleri birden nemlendi, o, elini köterip, avuçınen dudaqlarını qapattı ve yanaqlarından yuvarlanıp aqqan közyaşlarını köstermemek içün başını çevirdi. Müslim qadınnıñ diger elini yavaştan tuttı ve onıñ yüzüne taba egildi:

– Canım, biz bunı daa evel de muzakere etken edik. Saña defalarca yazğan edim: bu hiyanetlik degil. Eki yetişken insannıñ bir-birini sevmesinde ne yaramaylıq bar? Münasebetimizde sıñırnı keçmeymiz de! Öyle degilmi? Demek, işte, bazarda, ya da evden tış nasıldır bir yerde her hangi bir qadınnen laf etsem – hainlik yapam, öylemi? Seni yaqın dostum ve sırdaşım olaraq körem. Bunıñ qaysı yeri hiyanetlik? Aramızdaki sevgi – bam-başqa bir mesele, hem de biz…

Müslim sustı. Etrafta yeşergen tereklerniñ ince pıtaqlarını sallağan ve yaş yapraçıqlarnı şuvuldatıp tepretken taqatlı bahar rüzgârı, ağlamaqtan omuzları qaltırap turğan Kerimeniñ serbest salınğan kestane renkli saçlarını da ohşağan dayın telgeley edi. Müslim, işbu zarif tereklerge oşap kelgen qadınnıñ arıq vucudına baqtıqça, şu daqqada hiç bir lafnıñ tesirli olmaycağını añladı. Hem kendi

sözlerinde özü de tolusınen emin olmağan soñ, Kerime nasıl inansın ve qani olsun? Başını ellerinen tutıp, tirseklerinen tizlerine tayandı ve teren qasevetli tüşüncege daldı.

Elbette, Kerime haqlı, amma qısmen. Şübhesiz, olar er ya da keç mutlaqa ayrılmalı edi. Çünki Müslimniñ, o Safiyeden boşanmağa her ne qadar azimkâr olsa bile, kene de Kerimege qavuşmağa hiç bir çaresi yoq ve asıl da olmaz. Diger taraftan sevgilisi de buña kesen kes qarşı. Ne içün degende, yuva yıqmaq ile qabaatlanıp, qarğış ve lânet almaqtan Kerimeniñ ötü patlay, pek qorqa ve saqına edi. Lâkin ekisi arasında alevlengen duyğularnı degil söndürmek, azaçıq olsa bile elde tutıp, idare ete bilmek imkânsız körünmekte edi.

– Başta bir, saña mektüp yazmaq istedim, – diye, Müslimniñ arqasından Kerimeniñ sesi eşitildi. – Soñra vazgeçtim, yüz-yüzge körüşip aytmaq – daa doğru ve sağlam olur dep tüşündim. Sende mutlaqa peyda olacaq suallerge şu yerde cevap berip ve bu meselege qatiy bir noqta qoyıp, işni bir kereden bitirmege niyetlendim. Bunı yañı yazışmalar ile sozmaqnıñ bir manası yoq.

Müslim doğruldı ve skemleniñ arqasına tayanmadan kevdesinen Kerimege taba çevirildi:

– Bunı kerçekten arzu etesiñmi?
– Hisslerim aqqında tekrar añlatmağa hacet yoq. Ne qadar ağır ve accı olsa da, belki, tiri-tiri yanıp ölmek qadar qorqunçlı olsa da biz bunı aşmalımız. İrademizni toplamalı, duyğularımıznı kömmeli ve aramızda ötkenlerni unutmalımız.

Kerime, tınçlanğan sımasındaki iri, togerek ve qoyu zümrüt tüste olğan közlerini qapattı ve teren bir nefes aldı. Közqapaqlarına inceden çekilgen siyah qalemniñ boyası demin aqıp, biraz yanaqlarını bulaştırdı, lâkin bu, dalğalı ziliflernen çevrelengen yüzüne, ne içündir, hucur bir dülberlik qazandırdı. Köbelek qanatları kibi yımşaq ağırlıqnen sallanğan uzun qara kirpikler bir daa teprendi ve talğın ğamlı közler yañıdan Müslimge baqtı.

– Baq, canım. Men seniñ hissleriñni añlayım. Amma, kel, mantıq ceetten tekrar yahşıca tüşünip alayıq. Men öz evlilik yaşayışımdan memnün degilim, doğrumı? Apayım, öşekten, çekkeleşmekten, alış-verişten, bet sürmelep saç boyamaqtan, anter-manter ve diger kereksiz eşya-pırtılardan ğayrı hiç bir şeynen meraqlanmay. Sen özüñ bilesiñ. Dostları da şu hıyar. Bütün kün telefonda, ya da internette tasır-tasır tuzsuz laqırdılardan ğayrı adamaqıllı iş yapmaylar.

– Rica etem, canım, ömür arqadışıñnı öyle yamanlama. İnanam ki, her bir insannıñ mutlaqa pek çoq yahşı ve güzel tabiatları bar. Seniñ Safiyeñ de istisna degil. Diqqatnen baqsañ, onıñ itibarğa lâyıq güzel tarafları illâ ki bulunır. Neticede, onı öz vaqıtında diger qızlarnıñ arasından saylap alğanıña köre, müsbet ve canıña yaqın çizgiler kördiñ demek.

Müslimniñ közü ögünde tekrar doquz yıl evelsi olıp keçken hadiseler canlandı. Safiyeni ilk sefer nasıl körgenini, dülberligine yeñilip nasıl esir tüşkenini, zarif ve heyecan berici endamı ile yımşaq nazlı edasına aşıq olğanını hatırladı. Aqmescitteki restoranlarnıñ birinde gençler içün keçirilgen aqşamda tanış olğan ediler. Eglenceler, oyunlar ve yarışmalar devamında Müslim, qoqulı çeçek etrafında aylânıp turğan balqurt kibi, bir daqqağa bile olsun, Safiyeniñ yanından ayrılmadı. Soñradan, varlıqlı qorantanıñ qızı olğanını bilgende ise açılğan qısmetine quvanıp, qaçırmamaq içün Safiyege bar küçünen yapıştı.

Zaman keçtikçe yaqınlıq pekindi, münasebetleri ket-kete yañı seviyege çıqtı ve bir yılğa barmadan o, qızğa evlenmege teklif etti. Müslimni telâşqa tüşürgen tek bir mesele bar edi: Safiyeniñ bir çoq aqranları ve qız dostları kibi oppa ve erke olıp, pek teren fikirli olmaması. Bunı daa başından sezgen Müslim, şu nuqsanlıqqa büyük emiyet bermeyip, hayat tecribesi qazandıqça olğunlaşır, kelecekte daa ağırbaşlı olur, diye özüni qandırğan edi.

Ümüt ve tasavurları doğru çıqmadı, ne yazıq. Mektep çağından berli oquv ve tasilni ğayet mühim körgen, hep yañı faydalı bilgilerniñ peşinde olğan Müslim, oqumaqtan ve özüni inkişaf etmekten hiç bir zaman vazgeçmedi. Ömür arqadaşı ile dünyabaqışı ve tüşünce tarzında olğan farq ise kün keçken sayın büyüdi, ve o evlilikniñ çekilmez halğa kelgenini körerek, ahır soñu, elindeki cevherniñ asılında sade cam parçası olğanını añlap, ciddiy şekilde yañılğanını teessüf ile qabul etti.

– Aldandım. Daa doğrusı – öz özümni aldattım. Yaşlığımda mühim körüngen şeyler bugün bütün cazibesini coydı, emiyetsiz ola berdi. Sevdalıq hastalığı keçti, zeheri ise viran olğan şahsiy hayatıma siñdi, şimdi de baqıp tek ahızar çekmek qaldı. Oğlum olmasa edi, o qadınnı çoqtan bıraqır edim. Bala babasız ösmesin dep, çıdayım işte.

Müslim başınıñ tepesindeki pıtaqlarnıñ arasından qoyu boz bulutlarnen ketken sayın qapalayatqan kökke seyir etip oturğanda, Kerime çantasından kiçik küzgüni çıqardı ve pamuqlı beznen yüzüni silip, közlerine tekrar qalem çekti; saçlarını taraqnen tüzetip, özüni tertip-nizamğa ketirdi. Çantasını qapatqan soñ Müslimge merhamet ve muhabbet tolu nazar taşlap onı teselli etmege baqtı:

– İnanam ki, her şey güzel olur, azizim. Menden farqlı olaraq, ömür arqadaşıñnı şöyle ya da böyle sevgeniñden eminim.
– Ne içün öyle fikirdesiñ ya?
– Çünki sen er adamsıñ. Sendeki duyğu alemi bam-başqa. Sen bir qadınnen birlikte qolaylıqnen ekincisini de seve bilirsiñ. Saña meyil etken qadınğa tez meftün olursıñ. Qadın yüregi ise, menimki kibi, ömürinde bir kere ve tek bir kişige bağlana. Saña ne vaqıttan berli sevda olğanımnı aytqan edim. Ve bugüngece seni hiç unutalmadım, senden başqası göñlüme kirip olamadı – meni kerçek manada qazanıp olamadı.
– Meni afu et, ama bu laf – saçma, canım.
– Bunı şimdi aqlıñ ile añlamağa tırışma, Müslim. Qalbiñniñ sesine bir qulaq asıp baq, ne aytmaq istegenimni soñra idraq etersiñ.

Yanlarında çapqalağan balalardan biri, ayaqlarnıñ aldında yürgen ve yerde bir şeyler araştırıp çoquğan gögercinler sürüsini qorquzıp, artlarından qoştı, lâkin qanatlarnı gür sesnen şatırdatıp uçqan quşlarnıñ peşinden yetiştirip olamadı.

– Ne tüşüngenimni bilesiñmi, Kerime? Nasıl oldı da, men şu universitet vaqıtında, sennen aynı kursta oqup, aynı sanağa çıqıp duyğularıñ haqqında habersiz qaldım? Nasıl etip bunı hissettirmemege becerdiñ?
– Üstümden külersiñ, yüzüme baqıp, meni eriştirir mısqıllarsıñ dep, qorqtım.
– Belki de doğru yapqandırsıñ…
– O vaqıt, şimdiki halıña baqqanda, başqaca ediñ, elbette. Saña olğan sevgim ise vaqıtnen degil eksilmek, yañı quvetnen alevlendi, şimdi çatır-çatır yüregimni yaqmaqta.

Kerçekten de, mektepni Büyük Onlarda bitirip, devamında aliy tasilni tamamlamaq içün Aqmescitke kelgen sade ve utançaq qızçıqnıñ daa nasıl hareket etmesi kerek edi? Aynı sınıfta oquğan, doğma-büyüme şeherli, zekiy, yaraşıqlı ve mot gençke qarşı hiss etken duyğularnı nasıl ifade etmeli edi? Şu

boydaqnıñ etrafında dolaşıp turğan, kendisinden daa dülber ve oynaq qızlarnen yarışmaq – özüne köre hem ayıp ve masqaralıq, hem de ap-açıq ahmaqlıq edi.

Taqdir olarnı universitetniñ sanasında yaqınlaştırdı. Aliy oquv yurtınıñ çeşit kontsert ve eglenceli programmalarında Kerime aveskâr yırcı olaraq iştirak eter eken, Müslim studentlik KVN taqımnıñ azası edi. Alçaqgöñülli qıznıñ kösteriş, kibir, qızğançlıq, pahıllıq ve yaltaqlıqtan uzaq temiz ve halis tabiatı Müslimge ğayet hoş kele edi. Lâkin mizacındaki bu sadeliknen beraber Kerimeniñ künlük yaşayışındaki körüniş ve qıyafetinden belli olğan fuqareligi, zevq-u sefa peşinde olğan ekseriyet deliqanlılarnıñ niyetlerini suvuta edi. Müslim onı diger dostlarınen bir sırada sadece yaqın arqadaş, sınıfdaş ve meslekdeş olaraq qabul ete, Kerime ise gençke taşlağan her bir baqışından saqına, tarlaşqan köksünden çıqqan heyecanlı nefesini belli etmemek içün özüni zor tuta edi.

Mezuniyet aqşamından soñra olarnıñ yolları ayrıldı. Kerime, baba ocağı – tuvğan qasabasına qayttı ve andaki mektepte hocalıq vazifesine başladı. Künler keçe, belli tertipke kirgen yañı, ve aynı zamanda eski yaşayışnıñ yavaş aqışı usul-usul devam ete edi. Eki kere teşrif buyurğan qudalarnıñ tekliflerini red etken Kerime, babasını eppeiy asabiylendirgen edi. Uzun-uzun laqırdılar ve tenbiyelevlerniñ neticesinde Kerime üçünci quda heyyetini qabul etip, başını baylamağa razı oldı. Özünden bir qaç yaş büyük nişanlısını çoqtan berli tanıy edi. Qomşu mahallede ösip kelgen olacaq qocası avtotamirci olıp çalışa, ötmegini demirden çıqarıp, degen dayın, ustalığı ve becerikliginen rayon boyunca biline edi.

Evlilik yaşayışı tınç ve nizamlı sürette başlap, yıllarca öyle devam etti. Eki zekiy ve areketçen qızçıqnıñ anası olğan Kerime, hicranlı yüreginde yanıp turğan aşqnıñ qorlarını bar küçünen bastırıp söndürmege ıntılsa da, muvafaqiyetli olamadı. İçtimaiy ağlardan Müslimni eppeiy taqip etken soñ, künlerniñ birinde, nihayet, oña – “Meraba. Nasılsıñ? Men Kerime” dep, yaza berdi.

Başta masüm ve zararsız olaraq körüngen yazışmalar, vaqıt ileriledikçe daa samimiy ve açıq ola başladı ve şu buhranlı künlerniñ bosağasına qadar tayanıp keldi. Müslim, öz hayatından memnün degil – tarsıqa, derdine derman qıdıra edi. Ömür arqadaşı ile yüz bergen tartışmalar sıqça tekrarlana, qadın öz turuşı ve oña destek olğan qorantasınen her bir mürekkep mesele boyunca Müslimniñ ağızını qapata, sustıra, o ise maddiy ceetten olarğa bağlı olğanı sebebinden, bir türlü özüne yer tapamay edi. İşte, qavğalar qızışa bergen künlerden birinde onı internet vastasınen tapqan Kerimege rastkeldi ve kettikçe qadınğa meftün oldı.

– Bilesiñmi, Kerime, qocaña köstergen ürmetiñ, itibarıñ da bir çeşit sevgi olmasın?

Ekseriy hallarda hazırcevap olğan Kerime, bu sefer biraz tüşünip aldı, soñra her bir sözni saylağan dayın ağır-ağır qonuştı:

– Elbette, sevgi. Amma evlâtlarımnıñ babası olaraq, meni sevip sayğan ve hayatımda tayanç olmağa ğayret etken merhametli ve insaflı insan olaraq sevem. Sevem, amma aşıq degilim. Hasretlikten yanmayım, ondan ayrı qalsam, deli kibi sağınmayım, añlaysıñmı?

Qocasınen bağlı mevzunıñ kendisini qıynağanı ve azap bergeni açıq-aydın körünmekte edi. Kerimeniñ zanına köre, o, sadıq ömür arqadaşına qarşı hiyanetlik yapıp, onı eñ namussız alçaq qadınlar kibi aldatmaqta edi. Bu fikirniñ canını yaqqanı ve yüregini parçalağanı bes-belli edi. Lâkin aynı vaqıtta, Müslimnen bağlı hisslerine mağlüp tüşken soñ, bir daa ayaqqa turamayıp, öyle de yüz üstü yata qalğanını da yalansız qabul ete edi.

– Bir insannı sevgenini nasıl añlarsıñ? Aşıq olğanıñnı nasıl bilirsiñ? – dep, devam etti Kerime ve Müslimniñ bir şey aytacağını beklemeyip öz sualine özü cevap berdi. – O insanğa qarşı hasretlik hiss etseñ, onı sağınsañ, demek ki, qalbiñde kerçek sevgi bar. Sevgi olmağan yerde hasretlik de yoq, menimce. Aşqına qavuşma arzusı olmağan yerde haqiqiy sevgini de qıdırmaq nafiledir.

Küç qazanğan ruzgâr, demin gögercinlerni aydağan yaramaz bala kibi, parkta vaqıt keçirgen siyrek insanlarğa qaşana, urbalarını yelpirey, yerdeki tozlarnı ve çalı-çırpılarnı yüzlerine savura edi. Şu sade cevapnı indemeyip diñlegen Müslimniñ susqunlığını farq etken Kerime, yüregini kemire turğan daa bir mulâhazasını tilge ketirip, onı da noqtalamağa niyetlendi.

– Sañа daa bir eki şey aytacağım, amma canıñ ağırmasın, rica etem.

Müslim taacip ile baqtı ve:

– Daa ne tüşünip çıqardıñ? – dep sual berdi ve qaşlarını çattı.
– Bilesiñ mi, – diye aşıqmayıp başladı Kerime. – Sañа lâqayd olmağan qadın olaraq refiqañnı pek künleyim. Onıñ ile yaqınlığıñnı tasavur etkende, oturıp nasıl laqırdı etkeniñizni, beraber olğanıñıznı aqlımda canlandırğanda bir türlü olam, küncülikten ötrü dünya maña tar kele. Sende de aynısını hiss etesiñmi?
– Bu aytqanlarıñ nedir? – dep, qarşılıqlı sual berdi siñirli Müslim. – Biz sennen eki yıldan berli yaqınmız. Bu vaqıtta, zor şaraitte olsa da, beş-altı kere yüz yüzge körüştik, laqırdı ettik, quvanç ve kederlernen paylaştıq, dertleştik, biri birimizge daa ziyade bağlandıq. Daa ne olsun? Qafañda neler aylânıp tura ya? Añlap olamayım. Bugün ne içündir asıl da özüñe beñzemeysiñ!

Kerçekten de o, hasretlik ve küncülikni duya edimi, aceba? Ola bilir. Çünki bu yüksek ve mürekkep mevzular üzerinde hiç bir vaqıt fikir yürsetmedi. Lâkin Kerimege ciddiy şekilde muhtac olğanında asıl da şübhesi yoq edi.

– Qaçamaqlı cevap berdiñ, Müslim. Hayatıñnıñ qıyın vaqıtında sañа rastkeldim, sırdaşıñ ve ruh hekimiñ oldım. Ama, maña qadın olaraq degil, dert arqadaşı olaraq baqasıñdır, kim bilir? Belki de, sen haqiqaten begengen qadınlarğa beñzemeyim. Beraber olğanımızda maña bütün samimiyet ile haqiqaten meni sevip-sağınğanıñı aytmadıñ. Añlayım, söylemek, yazmaq qadar qolay degil, elbette. Qarşıñda bulunğan ve közüñe baqqan insanğa öz duyğularıñnı qonuşıp ifade etmek, olar yalan olmasa, bilem, pek müşkül…
– Ne aytmaq isteysiñ? Demek, men öz meselelerimden qurtulmaq, yahut cahil ve ğafil kibi, olarğa köz yumıp körmemezlik yapmaq, qaçmaq içün seni qullandım, öylemi? Bunı iddia etesiñ, ya? Demek, şerefsiz pezevenkke, adiy köpekke oşap seni eglenmek içün qullandım, öylemi?

Müslim bunı ğayet sakin, lâkin çelik kibi suvuq ve sert davuşnen ayttı. Kerime seslenmedi. Özü ile etrafındaki dünya arasında qalın, yüksek divar qalağan kibi, ortalıqta olıp bitkenlerge, yanında oturğan kişiniñ sözlerine aldırmay, tizlerindeki nazik lâlelerni tutqan ellerini ve parmaqlarını seyir ete edi. Müslim birden, qısıq nazarnen baqıp, miyinde apansızdan çaqqan fikirni seslendirdi:

– Seniñ meramıñnı añladım, Kerime. Bunı aselet özüñden suvutmaq içün aytasıñ, doğrumı? Niyetiñni çezdim. Sañа qarşı açuvımnı qozğalamaq içün mende haqiqiy duyğularnıñ olmağanına ima etip, özüñni nefret ettirmege tırışasıñ.

Qadın kene indemedi. Sañki dersiñ, Müslimniñ sözleri oña asıl da tesir etmedi, hatta havağa siñip, eşitilmey qalğan kibi oldı.

– Men Safiyeden boşanmağa hazırım. Böyle çekişmeli yaşayıştan bıqtım, usandım. Lâkin ayrılsam, ihtimal ki, evsiz-barqsız ve borclu qalırım. Buña razım, amma sen qocañnı bıraqmazsıñ. Bir ara seni hırsızlap qaçırmağa da tüşüne edim. Delirgen divaneniñ aqılğa sığmağan hayalları, elbette. Çılğınlıq ve ahmaqlıq, daa ne aytayım? Lâkin, bilmek isteseñ, menim duyğu-tüşüncelerim işte böyle.

Kerime parmaqları ve ellerindeki çiçeklerde olğan közlerini kötermeyip devam etti:

– Müslim, ne añladım bilesiñmi? Keçmişlerni dünya yüzüne tekrar çıqarıp, olarğa köre yaşayış qurmaq yañlıştır. Ötken zaman ve devirlerniñ üstündeki tozlarnı silip, eski arzu-hayallarnı bugünge rehber yapmaq – asıl da doğru degildir. Çardaqnıñ uzaq ve qaranlıq köşesinde saqlı turğan tarih sandığınıñ qapağını açıp, örümçek basqan ve qurıp qatqan unutulmış, faydasız, yarım-yamalaq hatirelerniñ küflü cesetlerini canlandırmaq – hem kereksiz, hem de zararlıdır.

Kerime sustı. İçinde esip savurğan dehşetten olsa kerek ki, mermer taşı kibi beyaz kesilgen qadınnıñ yüzü toñıp qaldı. Ne narin sımasınıñ yuvarlaq şırın çizgileri, ne uzun kirpikler ile bezetilgen qoyu yeşil közleri, ne de olarnıñ köşelerinde endi hafiften belli olayatqan bürüşükler – hiç birisi hareket etmedi. İnce belli yengil paltosı içinde saqlañgan vucudı meharetli ustanıñ heykeli kibi sakin ve turğun edi. Birazdan soñ, dertli yüregini yaqıp küydirgen, belâlı başını yarıp, param-parça etken eñ qorqunçlı qayğısını büyük zorluq ve yanıq seda ile nihayet ifade etti:

– Utanam. Balaçıqlarımnıñ közlerine baqıp olamayım. Özümni pis, cenabet, yalancı fahişe olaraq hiss etem. Geberip yer tübüne kirecek olsam, topraq qabul etmez. Erte ya da keç, ama körüşmelerimiz, yazışmalarımız mutlaqa aşikâr olacaq. Silinmez rezillik ve namussızlıq lekesi ebediyyen qorantam üstünde qalacaq. Özümni qayadan deñizge atsam da boğulıp ketsem ve cesedim balıqlarğa yem olıp coyulsa – tuvğanlarımnı kene aqlap olamam.

Kerimeniñ accı derdine derman, qanağan yarasına melem ola bilecek sözlerni tapmaq, teselli etmek içün tertipsiz ve qarışıq fikirlerini tekrar bir arağa ketirmege tırıştı:

– Haqlısıñ, körüşmelerimiz tehlükeli ve bu şekilde uzun vaqıt sürmez. Ne qadar siyrek olsa bile, bir kün kelir haqiqat dünya yüzüne çıqar. Amma men bunı aldatma ve yalan dep, saymayım. Keçken vaqıt devamında bir qaç kere eliñni tutqanımdan ğayrı saña asıl da toqunmadım. Tanış qadınlarnıñ arasından seni eñ temiz, eñ edepli, eñ dürüst ve iffetli insan olaraq bilem. Bunı eminliknen aytam. Maña olğan aşqıñ ise günâh degil. Qocaña “ömür boyu sevecegim”, diye söz bermediñ. O da bunı pek yahşı bile. Oña samimiyet ile qadınlıq, balalarıña analıq yapqan soñ, senden daa ne istesin?

Parkta kezgen insanlar, ruzgâr sürip ketirgen külrenkli bulutlarnıñ mor tüske kesilgenini körgeç, yıldırımlı kök gürültisi ve boranlı yağmurdan saqınıp, alel-acele keri qaytmağa qoyuldılar. Genç analar öglerindeki bebek arabalarını tez-tez itekley, büyükçe qadınlar ve bitaylar, laf diñlemeyip erkelengen bala ve torunlarını qollarından çekip süyremege ıntıla, anda-mında, terekler altında, boş skemlelerde, cayav yollarnıñ kenarlarında oturıp laqırdı etken bir-eki yaş gruppaları da yerlerinden qalqa, cümlesi parktan çıqmağa aşıqıp, bir sığınaq tapmağa qoyuldılar. Çevresindeki hareketlilikke baqınğan Müslim tüşkün eda ile:

– Şemsiyem yoq, hava öyle tez deñişir dep, asıl da tahmin etmey edim, – dedi.
– Mende bar.
– Yağmurnıñ da ne vaqıt yağacağı belli olmaz, asılında. Bir daqqadan da ola bilir, bir saatten soñra da. Lâkin bulutlarnıñ ve yelniñ azırlığına baqsaçı. Men bellesem, şemsiyeniñ de pek faydası tiymez.
– Olacaqqa çare olmaz.

Müslim daa bir kere etrafına baqındı. Boşala ketken alleyada ösip, yelniñ taqatlı esmesinen egilgen ve sallanğan tereklerge nazar taşladı ve qadınğa aylânıp:
– Soñ, ne yapacaqsıñ? Şimdiki planlarıñ nasıl, Kerime? – dep soradı.

O qolunı köterip saatke baqtı:
– Elektriçkağa keç qaldım. Avtobus ise tap bir buçuq saatten soñ ketecek. Bilmeyim. Evge zamanında kelip olmam endi. Aqayıma daa nasıl yalan uydurıp aytacağımnı çıqarıp olamayım.
– Men seni alıp keterim, aysa. Vaqıtım bar, nasıl olsa. Evge keç qalmazsıñ, qasevet etme.
– Ya meni arabañda körecekler de!
– Telâşqa tüşmege kerek yoq. Camları bayağı qarartılğan, bunıñ içün ne seni, ne de meni kimse körmez. Aydı keteyik.

Kerime ayaqqa turmazdan evel tizlerindeki lâlelerni köterip Müslimge uzattı. Er, keri qaytarılğan desteni tutaraq, skemleden qalqıp doğurlanğan ve qıyafetini zarafet ile tüzetken perisine baqa qaldı. İşte, bir adım yaqınlıqta ve aynı zamanda kökteki yıldızlar qadar soñsuz uzaqlıqta bulunğan hurisi ve feriştesi, eñ azdan bu dünya hayatında, hiç bir vaqıt oña ait olmaycaq. Zevqlı belâsı, tatlı fitnesi ve cilveli müsibeti – ebediy hayal olaraq qalacaq. Ömüriniñ nazif, lâtif ve münir sultanı; göñlüniñ halis, enis ve aziz dilârası – tüşleriniñ parlaq incisi olıp, ammavelâkin, hiç bir vaqıt unutılmaycaq.

Sağanaq yağmur olarnı, araba köçip endi hareket etkende selâmladı. Gür sadanen yanğırağan kök güdürdisinen beraber büyükçe tamçılar başta yerniñ tozunı qaqtı, birazdan ortalıqnı tekmil sılattı, çoq vaqıt keçmey maşinanıñ camları ve damına bar küçünen şıbalağan suv seline aylânıp ketti.

Şeherden çıqqance yavaş-yavaş ketken Müslim, Canköy yoluna yetken soñ gazğa bastı. Kerime, oña qorqulı nazarnen baqıp:
– Sen bizni öldürecek olasıñmı? Öyle tez aydama, rica etem, – dedi.
– Böyle yaşayış ölümden de beter.
– Yalvaram, aşıqma! Qorquzma meni.
– Bağışla, canım. Afu et. Delirgenimden özüme yer tapamayım. Çaresizlikten ne yapacağımnı bilmeyim, – degen Müslim, suratnı kesti ve Büyük Onlarğa barğance onı bir daa aşmadı.

Aqmescitke nisbeten Büyük Onlarnıñ havası açıq ve rüzgârsız edi. Lâkin ortalıqta sezilgen yağmur ve tufannıñ qoqusı, mas-mavı kökni tek-tük süslendirgen beyaz hareketsiz bulutlarnıñ aldatıcı sakinligini bile bastıra edi. Qasabanıñ merkezindeki vokzalğa yaqın yerde toqtap, elektriçka kelgencek arabadan enmeyip beklediler. Tınç efkârlı oturuşnı bozmadan, her biri kendi oylarını boylap, şu yerde ve şu ande qaysı sözniñ eñ uyğun ve eñ doğru ola bilecegini tüşüne edi. Çünki aytılacaqlar, büyük ihtimal, soñki kelimeler olacaq edi. Eki mecnun, kelişiksiz zamanda ve oñaytsız şaraitte peyda olğan aşqnıñ qurbanı ketip, vaqıtında öz zaafiyetlerine ve heveslerine yañlışlıq ile yeñilip, olarnı öz içine çekip alğan ebediy bahtsızlıqnıñ qara deligine baş aşağı yuvarlanıp tüşe qaldılar. Ekisi de bundan haberdar, mahzun ve meyüs vaziyette şu taliysizlikni idraq ete ediler.

Ahır soñu vokzalğa yaqınlaşqan trenniñ düdük sesi sukünetniñ hassas perdesini yırttı ve Kerime sevgilisine baqmayıp soñki ricasını bildirdi:

– Müslim, eger men çıdalmayıp saña bir mektüp, ya bir mesac yazsam, yalvaram, cevap berme. Ne olur, maña cevap berme – yazma, hem de telefon açma, yahşımı? Eger de senden bir haber kelse, men de aynısını yapacağım – cevap bermeycegim. Yemin etem.

– Taqatım yetse, Kerime. Ama sen yemin ettiñ. Antıñ bozulmasın, günâh yazılmasın dep, endi men de, ister-istemez, öz arzularımnıñ yügenini tutmağa mecburım.

– Sağlıqnen qal, Müslim, – degen Kerime Müslimniñ cevabını beklemeden arabadan çıqtı ve yabancı insan dayın aylanmayıp, evine taba yol aldı.

Aqmescitke qaytqan Müslim, künniñ nasıl soñuna yetkenini bilmey qaldı – işhanesinde ne iş yapqanını ve kimge ne aytqanını hatırlamay edi. Kerimeniñ her bir sözüni tekrar oylây, manasını ve neticesini añlamağa tırışa edi. Her qadın kibi Kerime de çoqusı hadiselerge kereginden ziyade emiyet bere, qabarta ve bu sebepten, elbette, yañlış hulâsa çıqara edi. Bir yaqtan Kerimeniñ qorqaqlığına açuvlana, öbir yaqtan ise oña haq bere ve vaziyetini añlay edi. Belki, qadından ziyade özü qabaatlı edi, çünki şu acınıqlı halğa kelgen münasebetni ya asıl başlamamalı, ya da vaqıtında toqtatmalı edi. Bu ise bütünley Müslimniñ elinde ve iradesinde edi. Qumlı topraq üstünde qurulğan temelsiz ev kibi Kerimeniñ asılsız hayallarını besledi, oña aldatıcı ümüt berdi. Şübhesiz, o, er kişi olaraq qabaatlı edi. Her halda, Kerime rica etkeni kibi yapacaq – onı qıdırmaycaq ve bir daa ömür boyu onı raatsız etmeycek. Taqatı yetse, elbette.

Aqşam üstü evniñ bosağasından keçip, içeri kirgen soñ qadınından öz solğun çırayını saqlamağa tırıştı, lâkin ahır-soñu, dert çekmekten vazgeçip, oldıqça emin turuş ve eda ile apayına:

– Kel aqşam qavesini içeyik de, saña soylecegim bir-eki laf bar, Safiye, – dedi.

Ğayet tüşkün ve talğın halda evine qaytqan Kerime ise, aqşam keç vaqıtta işler bitken soñ çoqtan berli yuqlap qalğan qocasınıñ yanına yataqqa yerleşir eken, Müslim ile soñki körüşüvni, meydanğa kelgen vaziyetni ve umumen öz cürümini tüşüne edi. Közyaşlarını tutamayıp tekrar sessizce ağlap yiberdi. Aceba yarın, öbirsi kün, bir ay, ya da bir yıldan soñ ne olacaq? Olar firaq ve hasretlikke ne qadar çıdap olacaqlar? Kim bilir, belki, yaqın kelecekte Müslimniñ meseleleri çezilir ve yaşayışı tüzelir, o da Kerimeni unutıp qalır. Unutmasa bile, belki, onı qıdırmaz. Eger göñlündeki ve aqlındaki boşluqnı meşğul etken başqa birisi tapılır ise, belki o buña izin bermez. Kim bilir? Diger taraftan qocasına qarşı işlegen günâh ve yalan ile bundan soñra nasıl yaşaycaq? Bu vicdan azabına nasıl dayanacaq? Peyda olğan vaziyet añlaşılmasın ve sezilmesin dep, içindeki ehvalını nasıl bastırıp saqlaycaq?

Bularnı fikir etkende, Kerimeniñ yorğun bedeni yımşaq ve salqın töşekte rahatlıq tapıp, tatlı yuqunıñ quçağına sıyıqtı ve o tüşler alemine uçmazdan evel, öz qalbiniñ tübünde urulıp turğan yufaçıq yüreçikniñ, ve anasını sañki teselli etken kibi tepingen cançıqnıñ bir daa qıbırdağanını hiss etti.

Avdet. 17.03.2016

Bahar ve qahar

Aziz anayurtımnıñ baharini sağındım.

İssingen havadan kökke köterilip, başı aylanğan deliqanlı rüzgâr endi üşütmey, aksine ılıq nefesinen tarlalardan ve otlaqlardan bereketli topraq ve şifalı nebatatnıñ qoqularını ketire ve qıştan kelip qalğan kökrek tarlığını aça. Yüzümni yelge taba çevirem ve qulaqlarımda tek onıñ şuvultısını eşitem. Rüzgâr maña qırlarda, yalıda, deñizde ve dağlarda canlı-cansız bütün mahlüqatnıñ uyanıp başlağanını, çilleni

çıqarğanına ve qara qışnıñ savuşqanına quvanıp, şükür etkenini bar sesinen beyan ete. Özü de meni qucaqlay, çoqtan körmegen eski dost kibi, de bir yandan, de öbir yandan ite-qaqa, qaşanıp kibi şaqalaşıp tura, yanımdan ayırılmaq istemey.

Nazarımnı alma, qaysı, erik, şeftali, kirez, badem bağçalarına çevirem ve ince ilikli, şeffaf yapraqlı, zümrüt tüslü tereklerniñ, qanatlı haşerat-ı mubarekke selâm bergenini körem. Asırlarnıñ sırlarını saqlağan muqaddes toprağımız ile hayat ve haber bağını tamırları vastasınen qurğan bu ince belli narin terekler, öz çiçeklerniñ nazik beyazlığınen, tez yürüşlü parça-parça bulutlarnıñ parlaq beyazlığına qarşı, sañki dersiñ, yarışa.

Alçaqgöñüllü topraq ise, Navrez bayramı arfesinde özüni aqbardaqlarnen yaraştırıp, soñra, aq çereli utançaq yaş kelinniñ yanaqları dayın lâlelernen qızara, Hıdırlezge yaqın, peyğamber dügmesi ve gül qoqusını saçqan yetmiş yedi renkli, biñ qatmerli fistan kiye ve küneş nurlarınen yaldızlanıp, Yüce Rabbim bergen bütün ahenkli ihtişamını sergiley. Soñra ise umum tabiat meydanğa çıqıp, sümbül, nargiz, melevşeler ve yüzlernen diger çiçek çeşitlerinden tikilgen nağışlı kilim üzerinde aylâna-dolana oynağan haytarmanı vatan evlâtlarına bağışlay…

Lâkin bahar mevsimi ayını zamanda yılan, çıyan ve qasartqı kibi zehirli ve tehlükeli haşeratnıñ da yuqudan uyanıp çıqqan vaqıtı. O mubarekler qanğa susamış olsalar da Rahmeti soñsuz olğan Halıq tarafından yaratılğan tabiatları mücibi tek keregi qadar rızıqlarını alıp, ilâhi intizamını hiç bir sürette bozmaylar. İnkâr, isyan, tertipsizlik ve zülüm tek, aqlınıñ sesini diñlemegen, göñül sedasını eşitmegen, vicdan azabından rahatsız olmağan insan süretinde eki ayaqlı mahlüqlarğa mahsus. Yazıqlar olsun. Yazıqlar olsun. Başqasınıñ haqqını taptap, “haqqımdır”, “küç kimde ise haq onıñdır” degen lânetli zalımlar aqibetlerinden haberdar degiller. Yazıqlar olsun.

Muqaddesatnıñ ğasp ile qoldan qoparılıp alınması – yigitlik sayıla, şerefine bayramlar ötkerile. Degil elleri, tizlerine qadar qanğa bulaşıp aç qarınları bağırsaqlarına qadar kene şu qannen tolğan ğaddar caniyler, eñ zayıf noqtanı tapıp o taraftan sinsice urmaqnı – meharet ve ustalıq bileler. Hançerni arqadan saplamaq, can biçare bedenni terk etken soñ bile suvuğan etlerni ezip, kesip, parça-parça etmek – qanğa suvsamışlıqnıñ eñ beteridir ve qatiller sürüsüne qabulnıñ yekâne şartıdır. Mahşerde bunı körgen şeytanlar bile dehşet ile artqa çekilecek, qaçacaq ve “Sübhansıñ, ya Rabb! Bunı özleri yaptılar, bizim elimiz tiymedi, iştirağımız olmadı. Bizden olacağı – yüreklerine aciz fısıltı ile fitne soqmaq, bunı qabul, isyan ve inkârları özlerinden!” dep, bağıracaq ve Cehennem azabına lâyıq körülgenler aleyhinde şaatlıq etecekler…

Öteyılnıñ baharı, bitmek bilmegen qaharni ketirdi. Yüregime yerleşip siñgen ğam-qasevet boğazımnı sıqtı, közlerimniñ çeşmesini quruttı. Suvsız qalğan vatanımnıñ toprağı kibi, çatlap ketken qalbimniñ ümüt tepeleri hasretlikniñ tınmaq bilmegen, sım-sıcaq, ateşli sahra ruzgârlarına açıq qalıp, yandı ketti. Yaqıp qavurğan odtan sebep bir otçıq bile filizlenip olamay, bir zayıf çiçek bile şu mühitke dayanalmay, küye, qara toz olıp etrafqa savurula. Cenkniñ zift kibi sim-siyah, sıcaq ve yapışqan kölgesi de başımnıñ tepesindeki küneşni öz çirkin kevdesinen büs-bütün qapattı, şaşmalattırıp, sıtma kibi titretken qorqu saldı. Közümni açtırdı ve, ister birinci asır, ister 21-nci, ister 121-nci asır olsun, yaratılıştan berli hiç deñişmegen insan mahiyeti içinde esfel-i safilin çuqurınıñ tübüne qadar yolnıñ daima açıq olğanını kösterdi.
Ey, lağap taqqan, aşşalağan, küfür basıp haqaret etken, insafnı ayaq astına alıp, merhametni tepken servet müptelâsı, iqtidar hastası, maqam delisi, altın cinnisi çılğın cellâtlar, qancıqlar ve evlât qatilleri! Ey, ömürbillâ haq-haqiqat adına eyilik bilmegen, adalet süreti altında zülmet işlegen yalancı, hırsız canavarlar! Eñ soñunda da rezil, sefil ve zelil olacaqsıñız, ey, ğafiller ve zemane firaunları! Halqımnıñ baharini çalıp, bunca masum insannıñ canına qıyıp, kimilerni zindanlarğa tıqıp, kimilerniñ cesetlerinen

toplu, adsız mezarlarnı toldurıp da, olarnıñ qarğış, lânet ve bedduasından qurtulırsıñız mı dep zann etesiñiz? Payıñıznı mutlaqa alırsıñız, şübheñiz olmasın! Tarih bunıñ açıq-aydın şaatıdır.

Şehitlerimiz başta olmaq üzre bütün şanlı ecdatlarımız, keçmiş ve kelecek nesillerniñ aydınları ve muallimleri, ilim adamları ve medeniyet erbapları, umumen milletniñ varlığını qorçalağan bütün şuurlı fertler – birer çerdek ve urluq kibidir. Halqımıznıñ hatırası, milliy menligi ve bu muqaddes mekânda inşaa ve inkişaf ğayesi, tiklenme ve hür yaşama mefküresi ise bu urluqlarnı saqlap, kelişikli vaqıtnı beklegen sessiz, sakin, mütevazi, qara topraq kibidir. Siz ise, ırz-namus duşmanları, insaf ve şeref satqınları, nefishor mahlüqlar ve insanlıqnıñ ayıp atıqları olaraq, belki, tek bir şeyge lâyıqsıñız. Sizniñ qaderiñiz ve yaratılış ğayeñiz – belki, bu urluqlar içün kübre olmaq. Lâkin aziz halqımnıñ közünde ve zihininde qıymetiñiz, ahırdan tarlağa taşınıp serpilgen kübre qadar bile degil. Çünki kübre temiz hayvannıñ tabiy halıdır. Siz ise, eñ muzır ve eñ murdar hayvanlarnı, eñ isyankâr şeytanlarnı bile igrendirecek seviyege endiñiz.

Sizni bizim içün taqdir olaraq buyurğan Yüce Mevlâmıznıñ qail olması içün yapacağımız – belki, öz ahvalımıznı, hata ve yañlışlarımıznı közden keçirip, bir daa yapmamağa azm-u cezm-ü qast eylemek, haq ve hayır yolunda adımlarımıznı sabit qılmaqtır. Nefs ile qabul, til ile iqrar, qalb ile tasdiq etemiz. Amenna.

Mustafa Amet

ikâyeler